

Patent dodatkowy
do patentu nr _____

Zgłoszono: 20.12.1969 (P. 137691)

Pierwszeństwo: 23.12.1968 Austria

Zgłoszenie ogłoszono: 26.02.1973

Opis patentowy opublikowano: 31.08.1976

MKP B60n 1/08

Int. Cl.² B60N 1/08

CZYTELNIA

Urząd Patentowy
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Twórca wynalazku _____

Uprawniony z patentu: Otto Klepp, Wiedeń (Austria)

Siedzenie do ciągnika

1

Przedmiotem wynalazku jest siedzenie do ciągnika, wyposażone w powłokę, zamocowaną na dolnych i górnych prowadnicach w postaci czworokąta przegubowego oraz podparte za pomocą tej powłoki na co najmniej pionowej w przybliżeniu sprężynie naciskowej o zmiennym naprężeniu wstępnym, otoczonej przez obudowę, przy czym wychylenie w górę prowadnic lub powłoki ponad położenie siedzenia jest eliminowane przez hak przytrzymujący.

Siedzenie tego typu do ciągników rolniczych i tym podobnych ciągników są znane. Mają one jednak kosztowną konstrukcję, której poszczególne części nie są wystarczająco osłonięte przed wpływami atmosferycznymi i zanieczyszczeniami. Powłoka może być wychylana w górę za pomocą prowadnic po zluźowaniu haka przytrzymującego, aby ułatwić traktorzyście wsiadanie lub zajmowanie miejsca w siedzeniu oraz opuszczanie siedzenia i wysiadania po skończeniu jazdy. Hak przytrzymujący powinien natomiast eliminować w czasie jazdy zbyt dalekie wychylenie w górę powłoki, a więc ograniczyć zasięg wychylenia prowadnic do wymaganego zakresu. Ten hak przytrzymujący jest dotychczas umieszczony w większej odległości od oprawy sprężyny, w bezpośredniej bliskości powłoki, wskutek czego nie osiąga się wymaganej, zwartej konstrukcji, co wymaga zastosowania dodatkowych nie chronionych części.

Celem wynalazku jest udoskonalenie opisanego

2

powyżej siedzenia do ciągnika, dla uzyskania prostej i zwartej konstrukcji, w której istotne części konstrukcyjne nie są narażone na nieuchronne wpływy atmosferyczne i nieuniknione zanieczyszczenia.

5 Zadanie postawione przed wynalazkiem jest rozwiązane dzięki temu, że prowadnice górne są połączone w pałąk w kształcie litery „U”, posiadający na swej podstawie ułożyskowane obrotowo na ścianie tylnej sprężyny, odwróconej od powłoki, dwa skierowane do przodu ramiona oporowe, opierające się na odsadzeniach górnej sprężyny talerzowej lub sprężyny naciskowej, wystających z boku przeciwnie z oprawy sprężyny, przy czym 10 podstawa jest wyposażona w nosek, który sięga przez okno ścianki tylnej w oprawę sprężyny i wchodzi w hak przytrzymujący, pokonujący za pomocą dźwigni ręcznej siłę sprężyny.

Przez połączenie obu prowadnic górnych w pałąk osiąga się uproszczenie konstrukcji, ponieważ 20 dzięki temu oszczędza się wymagane oddzielne miejsca ułożyskowania obu prowadnic górnych. Podstawa pałąka tworzy wał wychylny prowadnic górnych, opierających się za pomocą ramion oporowych w boczne odsadzenia miseczek sprężyny naciskowej tak, że odsadzenia te muszą wystawać z oprawy sprężyny, a sprężyna jest chroniona i umieszczona w obudowie. Nosek przewidziany na podstawie pałąka, utworzonego przez prowadnice górne, wchodzi w oprawę sprężyny tak, że 30

także hak przytrzymujący może być ułożyskowany w tej oprawie. Dzięki temu uzyskuje się zwartą konstrukcję, w której mogą być umieszczone wszystkie istotne części siedzenia.

Przy nachyleniu lub odchyleniu prowadnic podstawa pałaka jest w swym położeniu na ścianie tylnej oprawy sprężyny, a siły oddziaływujące na prowadnice są przenoszone przez ramiona oporowe na sprężynę naciskową. Ruch obrotowy, polegający na wychyleniu w górę prowadnic jest jednak ograniczony, ponieważ nosek przewidziany na podstawie, uderza w górnym położeniu wychylnym prowadnic o hak przytrzymujący. Jeżeli tylko hak przytrzymujący jest wychylony za pomocą uchwytu lub dźwigni ręcznej i pokona siłę sprężyny, to może on poruszać się w górę i wskutek tego może być wychylona w górę powłoka ponad położenie siedzenia.

Zgodnie z dalszą cechą znamioną wynalazku, na podstawie pałaka, utworzonego przez prowadnice górne, z jednej strony oraz na górnym uchu złącznym amortyzatora, wychylnego na oprawie sprężyny i jej płycie podstawowej, z drugiej strony jest przewidziana dźwignia wahliwa, ułożyskowana na odsadzeniu sprężyny talerzowej. Dzięki temu uzyskuje się celową konstrukcję amortyzatora tłumiącego ruchy drgające, który jest umieszczony w bezpośrednim zasięgu oprawy sprężyny i stanowi tym samym część zwartej konstrukcji siedzenia.

Korzystnie, jeżeli osadzenia górne sprężyny talerzowej są wykonane w postaci przyspawanych do niej czopów z ułożyskowanymi na nich krążkami, a ramiona oporowe posiadają półkoliste wybrania, dopasowane do krążków. Dzięki temu osiąga się bowiem zmniejszenie do minimum sił tarcia.

Na ściankach bocznych oprawy sprężyny mogą być ułożyskowane na wspornikach wewnętrznych lub na tym podobnych elementach, poniżej osadzeń sprężyny talerzowej zderzaki, wykonane z materiału elastycznego, które ograniczają przy mocnych uderzeniach wychylenie w dół prowadnic.

Na prowadnicach dolnych może być również przewidziana sprężyna dodatkowa do wychylania w górę tych prowadnic, wykonana jako sprężyna śrubowa, służąca jako sprężyna obrotowa, obracająca się wokół wspólnej osi wychylnej prowadnic dolnych. Sprężyna ta opiera się jednym ramieniem krańcowym na podstawie łączącej prowadnice dolne, a drugim ramieniem krańcowym na oprawie sprężyny. Wskutek tego siedzenie wychyla się w górę samoczynnie ponad jego położenie normalne, o ile nastąpi wyłączenie haka przytrzymującego.

Przedmiot wynalazku jest objaśniony szczegółowo w dalszej części opisu w przykładzie wykonania, uwidocznionym na rysunku, na którym fig. 1 przedstawia siedzenie do ciągnika, w widoku z boku, fig. 2 — oprawę sprężyny w powiększeniu, w przekroju pionowym wzdłuż linii II—II według fig. 3, fig. 3 — oprawę sprężyny w przekroju pionowym wzdłuż linii III—III według fig. 2, a fig. 4 — oprawę sprężyny w przekroju pionowym wzdłuż linii IV—IV według fig. 2.

Powłoka 1 siedzenia do ciągnika według wyna-

lazku jest zamocowana na prowadnicach dolnych 2 i na prowadnicach górnych 3, wykonanych w postaci czworokąta przegubowego. Prowadnice górne 3 są połączone przy tym w pałak w kształcie litery „U”, którego podstawa 4 tworzy wał wychylny dla obu prowadnic górnych 3 i jest ułożyskowana obrotowo na ścianie tylnej 5 oprawy 6 sprężyny. Oprawa 6 sprężyny jest zamontowana na płycie podstawowej 7 i otacza śrubową sprężynę naciskową 8, której dolna miseczka 9 może być przestawiana za pomocą wrzęciana śrubowego 11, wystającego w górę z oprawy 6 sprężyny i wyposażonego w koło pokrętne 10. Dzięki temu możliwa jest zmiana naprężenia wstępnego sprężyny naciskowej 8. Sprężyna naciskowa 8 ma u góry miseczkę 12, posiadającą dwa położone naprzeciwko siebie odsadzenia w postaci przyspawanych czopów nośnych 13, 14, które wystają z boku z oprawy 6 i dźwigają krążki 15, 16. Na podstawie 4 pałaka, utworzonego przez prowadnice górne 3 są przewidziane skierowane do przodu ramiona oporowe 17, opierające się za pomocą czopów 13, 14 na górnej miseczce 12, przy czym ramiona oporowe 17 posiadają półkoliste wybrania dopasowane do krążków 15, 16. Dzięki temu sprężyna naciskowa 8 jest obciążona przy obciążeniu powłoki 1 za pomocą prowadnic górnych 3 i ramion oporowych 17.

Z krążkiem 15 jest połączona dźwignia wahliwa 18, która zazębia się z jednej strony z podstawą 4 pałaka, utworzonego przez prowadnice górne 3, a z drugiej strony z uchem złącznym 19 amortyzatora 20, wychylanego na płycie podstawowej 7. W osłonie 6 sprężyny są umieszczone na wspornikach wewnętrznych 21 zderzaki gumowe 22, służące do ograniczenia ruchu pionowego miseczki 12 z czopami nośnymi 13, 14. Wokół wspólnej osi wychylnej 23 prowadnic dolnych 2 jest skrecona sprężyna śrubowa 24, służąca jako sprężyna obrotowa. Sprężyna 24 jest oparta jednym ramieniem krańcowym 25 na podporze 26, łączącej prowadnice dolne 2, a drugim ramieniem na oprawie 6 sprężyny. Prowadnice dolne 2 mają przeto tendencję do maksymalnego wychylania się w górę.

Na fig. 1 jest przedstawione liniami ciągłymi znane położenie powłoki 1. Przy zluźnianiu naprężenia sprężyny, powłoka 1 zajmuje położenie zaznaczone linią przerywaną. W wyniku działania sprężyny 24 powłoka 1 jest wychylana w górę ponad siedzenie, w położenie zaznaczone linią kropkowaną i kreskowaną, w którym to położeniu ułatwione jest wsiadanie i wysiadanie kierowcy (traktorzysty). Aby utrzymać siedzenie w normalnym położeniu, na podstawie 4 pałaka utworzonego przez prowadnice górne 3 jest zamocowany nosek 28, który jest chwytny przez hak przytrzymujący 29, ułożyskowany wewnątrz oprawy 6, sprężyny. Hak przytrzymujący 29 jest utrzymywany w położeniu regulującym za pomocą sprężyny 30 oraz jest połączony z dźwignią ręczną 31. Hak przytrzymujący 29, przedstawiony na fig. 3 linią kreskowaną i kropkowaną, może być wychylany, po pokonaniu oporu sprężyny 30, w kierunku przeciwnym do kierunku ruchu wskazówek zegara tak, że hak

29 nie jest chwytny, a powłoka 1 z prowadnicami 2, 3 może być wychylana w górę nad siedzenie, przy czym ruch wychylny podpira sprężyna 24.

Zastrzeżenia patentowe

1. Siedzenie do ciągnika, którego powłoka jest zamocowana na prowadnicach dolnych i górnych, wykonanych w postaci czworokąta przegubowego oraz jest podparta za pomocą tych prowadnic na co najmniej jednej pionowej i otoczonej przez oprawę sprężynie naciskowej o zmiennym przebiegu naprężeniu wstępnym, wyposażone w hak przytrzymujący, eliminujący wychylenie w górę prowadnic lub powłoki ponad siedzenie, **znamiennie tym**, że prowadnice górne (3) są połączone w pałąk (3, 4) unoszący na swej podstawie (4) ułożyskowaną obrotowo na tylnej ściance (5) oprawy (6) sprężyny, odwróconej od powłoki (1), dwa skierowane do przodu ramiona oporowe (17), opierające się na odsadzeniach (13, 14, 15, 16) górnej miseczki (12) lub tym podobnego elementu, sprężyny naciskowej (8), wystający z boku z oprawy (6) sprężyny, przy czym podstawa (4) jest wyposażona w nosek (28), wchodzący przez okno ścianki tylnej w oprawę (6) sprężyny, chwytny przez ułożyskowany w oprawie (6) sprężyny hak przytrzymujący (29), wychylany za pomocą dźwigni ręcznej (31), pokonującej opór sprężyny (30).

2. Siedzenie według zastrz. 1, **znamiennie tym**, że jest wyposażone w ułożyskowaną na odsadzeniu (13, 15) miseczki (12) dźwignię wahliwą (18), wchodzącą z jednej strony na podstawę (4) pałąka (3, 4), utworzonego przez prowadnice górne (3), a z drugiej strony w ucho złączne (19) amortyzatora (20), wychylanego na oprawie (6) sprężyny lub jej płyty podstawowej (7).

3. Siedzenie według zastrz. 1—2, **znamiennie tym**, że odsadzenia górnej miseczki (12) sprężyny są wykonane z przyspawanych do niej czopów nośnych (13, 14) z ułożyskowanymi na nich krążkami (15, 16), a ramiona oporowe (17) posiadają półkoliste wybrania, dopasowane do krążków (15, 16).

4. Siedzenie według zastrz. 1—3, **znamiennie tym**, że na ściankach bocznych oprawy (6) sprężyny, pod odsadzeniami (13, 14, 15, 16) miseczki (12) na wspornikach wewnętrznych (21) lub na tym podobnych elementach, są ułożyskowane zderzaki (22) wykonane z materiału elastycznego.

5. Siedzenie według zastrz. 1—4, **znamiennie tym**, że na sprężynę dodatkową (24), służącą do wychylania w górę prowadnic dolnych (2), przy czym sprężyna ta ma postać sprężyny śrubowej obrotowej, skreconej przeważnie wokół wspólnej osi wychylnej (23) prowadnic dolnych (2) i opierającej się jednym swym ramieniem krańcowym (25) na podporze (26) łączącej prowadnice dolne (2), a drugim swym ramieniem na oprawie (6) sprężyny.

